

Sygn. akt IV KK 391/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 listopada 2017 r.,  
sprawy D. K. i M. P.  
skazanych z art. 160 § 2 k.k.  
z powodu kasacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego na niekorzyść  
od wyroku Sądu Okręgowego w T.  
z dnia 25 kwietnia 2017 r., sygn. akt II Ka (...)  
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w M.  
z dnia 31 października 2016 r., sygn. akt II K (...)

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami  
postępowania związanymi z wniesioną kasacją obciąża Skarb  
Państwa.**

### UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 31 października 2016 r., sygn. akt II K (...), uznał D. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego przestępstwo z art. 160 § 2 k.k. w zb. z art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 160 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę 2 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił D. K. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 4 lat próby. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec D. K. karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 100 zł. Na podstawie art. 41 § 1 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. i art. 39 pkt 2 k.k. orzekł wobec D. K. środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowiska ordynatora na okres siedmiu lat. Nadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł

wobec D. K. obowiązek częściowego zadośćuczynienia pokrzywdzonym za doznane krzywdy poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych U. M. i P. M. solidarnie kwoty 50 000 zł.

Tym samym wyrokiem ten Sąd uznał M. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu a stanowiącego przestępstwo z art. 160 § 2 k.k. w zb. z art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 160 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawiesił M. P. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres 3 lat próby. Na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec M. P. karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych, określając wysokość stawki dziennej na kwotę 80 zł. Nadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec M. P. obowiązek częściowego zadośćuczynienia pokrzywdzonym za doznane krzywdy poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych U. M. i P. M. solidarnie kwoty 20 000 zł.

Na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z § 14 ust 2 pkt 3 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądził od każdego z oskarżonych tj. D. K. i M. P. kwoty po 1.290,50 zł. na rzecz oskarżycieli posiłkowych U. M. i P. M. tytułem zwrotu kosztów ustanowienia pełnomocnika z wyboru.

Od tego wyroku apelacje złożyli: Prokurator Rejonowy w T. oraz obrońca M. P.

Prokurator w apelacji zarzucił:

- 1) Obrazę prawa materialnego, tj. art. 4 § 1 kodeksu karnego zawierającego dyrektywę stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy, poprzez jego niezastosowanie w podstawie prawnej rozstrzygnięcia w zakresie dotyczącym wymierzonych kar oraz środków karnych w pkt II, III, IV, V, VII, VIII i IX wobec D. K. i M. P. mimo, że Sąd I Instancji orzekał z zastosowaniem cytowanego przepisu prawa materialnego, czemu dał wyraz w pkt I i VI zaskarżonego wyroku jak i jego uzasadnieniu.
- 2) Mającą wpływ na treść orzeczenia obrazę przepisów postępowania, tj. art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. w zakresie dotyczącym ilości wymierzonych stawek dziennych

grzywny wobec M. P. poprzez sprzeczne i wadliwe orzeczenie kary grzywny w pkt VIII zaskarżonego wyroku poprzez oznaczenie liczby wymierzonych stawek dziennych grzywny określeniem liczbowym w ilości 100 stawek dziennych, natomiast słownie wskazanie dwustu stawek dziennych,

- 3) rażąco niewspółmierność środka karnego w postaci braku orzeczenia środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza na okres 5 lat mimo, że okoliczności zdarzenia i charakter czynu przypisanego oskarżonemu pozwalają na przyjęcie, iż celowe ze względu na społeczne oddziaływanie skazania jest orzeczenie środka karnego jak wobec oskarżonego D. K.

Podnosząc te zarzuty wniósł o:

1. Zmianę zaskarżonego wyroku w pkt II, III, IV, V, VII, VIII i IX poprzez wskazanie jako podstawy wymiaru kary oraz środków karnych art. 4 § 1 k.k.
2. Zmianę zaskarżonego wyroku w pkt VIII poprzez słowne określenie ilości wymierzonych stawek dziennych grzywny jako **stu stawek dziennych**
3. Zmianę zaskarżonego wyroku w pkt IV poprzez orzeczenie wobec D. K. środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu lekarza przez okres 5 lat, w miejsce orzeczonego środka karnego w postaci zakazu zajmowania stanowiska ordynatora na okres 7 lat.

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2017 r., sygn. akt II Ka (...) na podstawie art. 105 § 2 k.p.k. sprostował oczywistą omyłkę pisarską zawartą w pkt VIII zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce określenia „100 (dwustu) stawek dziennych” wpisał określenie „100 (stu) stawek dziennych”.

W pkt II tego wyroku Sąd Okręgowy w T. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w M. Ponadto zasądził od M. P. na rzecz U. M. i P. M. kwoty po 840 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego oskarżycieli posiłkowych w postępowaniu odwoławczym. Zasądził również na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym w kwocie 990 zł., a wydatkami w zakresie nieuwzględnionej apelacji Prokuratora Rejonowego w T. obciążył Skarb Państwa.

Od w/w wyroku Sądu Okręgowego w T., kasację złożył Prokurator Rejonowy w T.. Zaskarżył wyrok w zakresie odnoszącym się do rozstrzygnięcia w karze i środkach karnych na niekorzyść M. P. i D. K. i **zarzucając**:

- 1) rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 105 § 2 k.p.k. poprzez jego zastosowanie przez Sąd II instancji w sprawie II Ka (...) i uznanie, że wadliwe oznaczenie liczby wymierzonych stawek dziennych grzywny określeniem liczbowym w ilości „100” stawek dziennych, natomiast słownie wskazanie „dwustu” stawek dziennych stanowi oczywistą omyłkę pisarską w rozumieniu cytowanego przepisu, a następnie sprostowanie w pkt I zaskarżonego wyroku oczywistej omyłki pisarskiej zawartej w pkt VIII wyroku Sądu I Instancji o sygn. II K (...) poprzez wpisanie w miejsce określenia „100 (dwustu) stawek dziennych” prawidłowego określenia „100 (stu) stawek dziennych”, podczas gdy zawarta w wyroku sprzeczność przy orzekaniu kary lub środka karnego między reakcją karną wyrażoną cyfrą i wyrażoną słownie jako merytoryczna część wyroku nie jest możliwa do usunięcia w trybie cytowanego artykułu;
- 2) rażące naruszenie prawa materialnego mające istotny wpływ na treści orzeczenia, tj. art. 4 § 1 kodeksu karnego zawierającego dyrektywę stosowania ustawy względniejszej dla sprawcy, poprzez utrzymanie w mocy wyroku Sądu I instancji w pkt II zaskarżonego wyroku i jego niezastosowanie w podstawie prawnej rozstrzygnięcia w zakresie dotyczącym wymierzonych kar oraz środków karnych wobec D. K. i M. P. w pkt II, III IV, V, VII, VIII i IX wyroku Sądu I instancji

**wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w M. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w T.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje.**

Pomijając kwestię wadliwie zredagowanego wniosku kasacyjnego, sama kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Przypomnieć należy, że w art. 523 § 3 k.p.k. wprowadzono ograniczenia podmiotowe i przedmiotowe do wniesienia kasacji przez stronę na niekorzyść oskarżonego. W myśl tego przepisu kasacja na niekorzyść przysługuje tylko od wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie, chyba że zachodzi jedno z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (por. art. 523 § 4 k.p.k.).

Nie budzi zatem wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie kasacji nie mógł skutecznie oprzeć Prokurator Rejonowy w T. na zarzucie rażącego naruszenia prawa materialnego – art. 4 § 1 k.k. (zarzut 2 kasacji). Nie można również w realiach sprawy, potraktować podniesionego w kasacji, zarzutu rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego – art. 105 § 2 k.p.k., jako w istocie wskazania na uchybienie w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

Sąd Rejonowy w M. w wyroku z dnia 31 października 2016 r., sygn. akt II K (...), uznając M. P. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 160 § 2 k.k. w zb. z art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., skazał go na karę grzywny, której wymiar określił w zapisie cyfrowym na sto stawek dziennych, natomiast w zapisie słownym na dwieście stawek dziennych (pkt VIII wyroku)

Taki sposób procedowania, co oczywiste, jest sprzeczny z wynikającym z treści art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. wymogiem redagowania orzeczenia, w tym także rozstrzygnięcia o karze, w sposób zrozumiały i jednoznaczny.

Sąd Okręgowy w T. potraktował tę wadliwość jako oczywistą omyłkę pisarską i sprostował ją w trybie art. 105 k.p.k.

Sąd Najwyższy w składzie orzekającym w niniejszej sprawie, w realiach tej sprawy, nie podziela stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 października 2015 r., sygn. akt III KK 235/15, że zamieszczenie w treści wyroku dwóch odmiennych oznaczeń określających wysokość kary, powoduje niemożność ustalenia, w jakim wymiarze faktycznie karę tę ustalono, co skutkuje wewnętrzną sprzecznością wyroku uniemożliwiającą w tej części jego wykonanie. **Istotne są bowiem zawsze niepowtarzalne okoliczności konkretnej sprawy** (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2010 r., sygn. akt IV KK 2/10, postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 września 2008 r., sygn. akt II KK 60/08, z dnia 28 stycznia 2009 r., sygn. akt II KK 206/08). Wskazać należy, że Sąd Okręgowy w T. odnosząc się w uzasadnieniu do podniesionego zarówno w apelacji Prokuratora Rejonowego w T., jaki i w apelacji obrońcy oskarżonego M. P. - zarzutu „obrazy przepisów postępowania: art. 413 § 2 pkt. 2 k.p.k.” („w zakresie dotyczącym ilości wymierzonych stawek dziennych grzywny wobec oskarżonego M. P. poprzez sprzeczne i wadliwe orzeczenie kary grzywny w pkt. 8 zaskarżonego wyroku” - jak zarzucił oskarżyciel publiczny oraz „poprzez orzeczenie wobec

oskarżonego M. P. w pkt. VIII zaskarżonego wyroku kary grzywny w sposób uniemożliwiający wykonanie wyroku” - jak zarzucił obrońca wymienionego oskarżonego) podniósł, że cyt.: „W pkt. VIII zaskarżonego wyroku orzeczoną na podstawie art. 71 § 1 k.k. w stosunku do oskarżonego M. P. karę grzywny sąd określił w tym sensie: nieprecyzyjnie (względnie: rozbieżnie), że wysokość tej kary określił (w odniesieniu do ilości stawek dziennych) cyfrą „100”, z jednoczesnym określeniem tej ilości słownie zapisem „dwieście”. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku odnosząc się do przedmiotowej grzywny sąd jednoznacznie określił, że została ona wobec oskarżonego M. P. orzeczona „w wymiarze 100 stawek dziennych”, a nadto wykazał jej zróżnicowanie (m.in. w oparciu o ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu: k. (...)) w stosunku do takiego samego rodzaju kary, lecz orzeczonej w wymiarze wyższym: „dwieście stawek dziennych” w stosunku do oskarżonego D. K.. Zważywszy powyższe, uznając błędność wskazanego zapisu co do różnego określenia wysokości kary grzywny w pkt. VIII zaskarżonego wyroku - za oczywistą omyłkę pisarską, sąd odwoławczy dokonał (na podstawie art. 105 § 2 k.p.k. jej sprostowania w wydany przez siebie wyroku w postępowaniu odwoławczym - w ten sposób, że w miejsce określenia „100 (dwustu) stawek dziennych” wpisał określenie „100 (stu) stawek dziennych”.

Kierując się przedstawionymi względami sąd Najwyższy rozstrzygnął jak w postanowieniu.

r.g.